

STORTINGET

Representantforslag 270 S

(2025–2026)

fra stortingsrepresentant Siren Julianne Jensen

Dokument 8:270 S (2025–2026)

Representantforslag fra stortingsrepresentant Siren Julianne Jensen om å etablere et skulpturmuseum i Nasjonalgalleriet

Til Stortinget

Bakgrunn

Nasjonalgalleriet er en fredet monumentalbygning fra 1881 og Norges første kunstmuseum. Midtbygningen var opprinnelig et skulpturmuseum, et glyptotek, og bygget har både nasjonal symbolverdi og egenverdi som «et museumsobjekt i seg selv». Dette kommer fram i mulighetsstudiene fra 2020 og 2022 (Sparebankstiftelsen DNB og Nasjonalmuseet) og ligger til grunn for fredningsvedtaket fra 2012, der Riksantikvaren presiserer at bygningen fortsatt skal brukes til kunstvisning.

Det er et kulturpolitisk mål å sikre aktiv og publikumsrettet bruk av denne viktige kulturarven. I skriftlig spørsmål fra stortingsrepresentant Siren Julianne Jensen, jf. Dokument nr. 15:1722 (2025–2026), ble det spurt om status for bruken av Nasjonalgalleriet og muligheten for å etablere et glyptotek. I svaret 6. mars 2026 opplyser digitaliserings- og forvaltningsminister Karianne Tung blant annet at

- Nasjonalgalleriet ikke blir del av en ny løsning for Nationaltheatret
- Statsbygg legger til rette for korttidsutleie inntil fremtidig bruk er avklart
- planen er å ha nye leietakere før sommeren 2026

- neste steg er å vurdere om staten selv har behov for eiendommen
- at prosessen starter «i nær fremtid»

Dette viser at det nå finnes et tidsvindu der en varig, kunstfaglig forankret og publikumsrettet bruk kan fastsettes. Et skulpturmuseum – et glyptotek, etter modell fra København – vil være i tråd med byggets opprinnelige idé. Det vil gi Nasjonalgalleriet en tydelig kunstfaglig profil innen skulptur, materialbaserte uttrykk og taktile formidlingstilbud og samtidig gjøre museet til et sted for formidling av tredimensjonal kunst fra historien og helt fram til samtidskunsten – og videre framover.

Bygget egner seg også teknisk for en slik bruk. Kravet til inneklima for skulptur og materialbaserte verk kan være lavere og mindre ressurskrevende enn for maleri og sensitiv flerkunst, slik som i Nasjonalmuseets hovedbygg. Dette åpner for mer fleksible løsninger både i bruken av rommene og i driften.

Å etablere et glyptotek i Nasjonalgalleriet vil dermed gi bygningen en klar og varig kunstfaglig funksjon som samsvarer både med dens historiske rolle og med fredningsvedtakets krav om kunstvisning. Et slikt museum vil gjenopplive skulpturprofilen bygget opprinnelig hadde, og sikre kontinuerlig publikumsrettet aktivitet i stedet for dagens korttidsutleie. Det vil styrke formidlingen av skulptur i Norge, åpne for nye muligheter innen universell og taktil formidling og skape en sterk kulturattraksjon i Oslo sentrum. Dermed blir løsningen både faglig solid og samfunnsøkonomisk fornuftig, samtidig som den tar vare på og aktiverer et av landets viktigste kulturminner.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

forslag:

1. Stortinget ber regjeringen igangsette en utrednings- og beslutningsprosess med sikte på å etablere et glyptotek (skulpturmuseum) i Nasjonalgalleriet, i tråd med byggets historiske formål og fredningsbestemmelser.
2. Stortinget ber regjeringen pålegge Statsbygg, i samarbeid med Kultur- og likestillingsdepartementet og Nasjonalmuseet, å utarbeide et konseptvalgnotat (KVN) med behovsanalyse og samfunnsøkonomisk analyse for et glyptotek (skulpturmuseum) i Nasjonalgalleriet, inkludert drifts- og finansieringsmodeller (statlig, stiftelsesbasert eller hybrid).
3. Stortinget ber regjeringen sikre at mulighetsstudiene fra Sparebankstiftelsen DNB og Nasjonalmuseet (2020 og 2022) legges til grunn i et arbeid med en utrednings- og beslutningsprosess med sikte på å etablere et glyptotek (skulpturmuseum) i Nasjonalgalleriet, og at relevante høringsinstanser involveres (Riksantikvaren, Oslo kommune, Nasjonalmuseet, kultur- og museumssektoren og fagmiljø for skulptur, arkitektur og konservering).
4. Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med en tidfestet fremdriftsplan og anbefalt løsning for etablering av et glyptotek (skulpturmuseum) i Nasjonalgalleriet innen utgangen av 2026.

26. mars 2026

Siren Julianne Jensen